



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Delectatio corporis. cap. 17.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Diaconatum quidem suscipere voluit, ne dum Episcopatum nisi coactus. D. Gregorius ut habet Ioannes Diaconus in eius vita, electus in Summum Pontificem non solum fugit, sed etiam statim ad Mauritium Imperatorem compellavit ne consentiret electioni. S. Ammonius Eremita, aurem sibi præcidit ne Episcopus fieret. S. Malachias, ut scribit D. Bernardus, nisi Episcopi congregati illi Anathema comminati fuissent, non suscepisset Episcopatum: Omnem enim, inquit locum sublimem velut præcipitium reformidabat. Augustinus, cognita sui Episcopi morte, fugit ab Vrbe. Hæc de ambitione & concupiscentia, cui contraria est abominatio, seu fuga, quæ est de malo futuro, ut est timor: sed timor est mali futuri ardui ac difficilis, abominatio absolute ut malum est de qua nihil est dicendum.

Psal. 9.

Exempla SS. doctorum contra ambitionem.

Delectationes Corporis. Cap. XVIII.

Sequitur ergo delectatio seu gaudium, vel lætitia, quæ est motus in bonum, ut iam est præsens, vel quasi præsens, fitque cum dilatatione cordis ex rerum iueundarum præsentia, sicut tristitia ex præsentia rerum molestarum animum contrahit: & potest esse tam bona quam mala pro natura operationum, quas ipse delectationes consequi solent; Voluptates corporis, ut plurimum damnantur, quia nimis solent allicere, & vehementer commouere sensus & appetitum, qui acriter commoti facile rationem perturbant: lætitia verò spiritualis optima est, & sæpissime suadetur in scripturis, de hac paulò inferius ubi de tristitia agam, opportunius erit differere.

Lib. 5. de Civit. Dei.

Loci contra delectationes corporis genericè.

7. Eth. c. 11

Lib. de Senectute.

Lib. 5. de Civit. Dei. cap. 20.

Nunc contra delectationes corporis vniuersè hi loci vtiliter erunt. Primò, Rationis usum impediunt, & prudentiam, ut Aristot. docet. offundunt enim caliginem intellectui, & faciunt ut superior pars cuius est dominari appetitui & sensibus miserè seruiat, cum sui maxima ignominia, tanquam regina nobilis, procacibus ancillis. Intellexere id Ethnici, inter quos Tullius. Cum homini (ait) Deus nihil mente præstabilius dederit, huic diuino muneri ac dono nihil, esse tam inimicum quam voluptatem, nec in voluptatis regno virtutem posse consistere. Secundò consequenter virtutes fermè omnes pessimè tractant. Sunt enim blandissimæ dominæ quæ ipsas quoque virtutù actiones ad se referant. August. affert quandam picturam ex philosophis disputantibus cõtra Epicureos qui in voluptate summum bonum ponebant, & tamen virtutes probabant, sed voluptatis

fine

sine metiebantur. Pictura huiusmodi erat. Voluptas in sella regali quasi delicata Regina quædam consedebat, eique virtutes vt famulas subijciebant, obseruantes eius nutum, & eius Imperio famulantes; sæpe enim prudentia, & ratio cogitant quæ ad voluptatem valere possint, sæpe temperans est homo, vt postea magis voluptate fruatur. Describit autem ibi Augustinus quomodo voluptas virtutibus imperet, & subdit, nihil hac pictura dicunt esse ignobilius, & quod minus ferre possit bonorû aspectus, & vera dicunt] Potest eam Christianus Orator describere vt belluam aspectu blandam, sed diro imbutâ veneno, vt quos attigerit eneget. Philo. Iud. voluptates (inquit) ferocietes perisæpè canum more ablandiuntur, sed repente mutata morsu infigunt insanabilem : Sic describit voluptatem Seneca, Sæpius (ait) inuenies latitantem ad tenebras, captiuam circa balnea, & sudatoria, mollem, eneruatam, mero atque vnguento madentem, pallidam offuscata, medicamentis pollinctam, idest illinitam, metaphora ducta ab his qui mortuorum corpora pollinciunt, hoc est lauant & vngunt sicut contra ait virtutem in templo inuenies, in foro, in curia, pro muris stantè puluerulentam, sed coloratam, callosas habentem manus] Tertio, peruertunt totum hominem, non solum in animo, cum sit voluptas esca malorum, vt eam Plato vocat, sed etiam in corpore. Sapissimè enim morbi & dolores ex voluptatibus corporis generantur, ex quo meritò Architas Tarentinus, vt refert Cicero nullam aiebat capitaliorem pestem quam corporis voluptatem à natura datam hominibus. Quarto, Considerandum est voluptates celerrimè effluere, nec diu eas posse durare. Ita enim facile abijciuntur. Est præceptum Aristotelis vt Valerius Maximus vocat vtilissimum, vt præsentis voluptates tanquam abeuntes, ac fessas consideremus, non vt stabiles. Huc tendit totus liber Ecclesiasticus vt ostendat vanitatem breuissimam omnium voluptatum, quam suo exemplo docet Salomon cum eas expertus plenissimè fuisset. Nec solum celerrimè euanescent, sed tristitiam solent in animo post sese relinquere, quod Boet. eleganter expressit cum canit Habet hoc voluptas omnis, stimulis agit fruentes, Apiumque par volantum, Vbi grata mella fudit, fugit, & nimis tenaci, ferit ista corda morsu. Quinto, Proponenda pœnæ quæ apud inferos manent eos, qui voluptati nunc seruiunt. Vera est enim regula : Quantum fuit in delitijs, tantum date ei tormentum, ac luctum. Loco igitur breuissimæ delectationis ponatur ante oculos æternitas pœnæ secundum illud

Lib. de Gigantibus. circa medium.

Lib. de vita beata, cap. 7.

Lib. de Senectute.

Lib. 7. c. 2.

3. de Cons. Metro. 7.

Apo. 18.

illud Gregorij Momentaneum est quod delectat, æternum est quod cruciat.

Gula ac Luxuria concupiscentia. Cap. XVIII.

Speciatim verò contra delectationes agi sic poterit. Incipien-
do bellum aduersus Gulam, & Primus hic locus potest con-
tra eam assignari. Quod primam omnium expugnari ipsam
neceffe sit, adeo vt sine eius victoria frustra in cætera vitia pu-
gnemus. Gregor. Neque enim (ait) ad conflictum spiritualis
agonis assurgitur, si non prius intra nosmetipsos hostis positus,
gulæ videlicet appetitus edometur & infra. Incassum contra
exteriores inimicos in campo bellum geritur, si intra eius me-
nia, cuius insidians habetur.] Cuius rei causas & rationes vi-
dere potes apud Cassia. Qui enim carnem fouet, perdit spiritum
cum contraria sint, & ex nimio cibo vires sumere omnes pas-
siones sensitiuæ partis satis patet, & consequenter omnia vitia
frustra munis castrum, si portam hostibus apertam relinquis.
Secundus. Est hoc vitium insatiabile. Vix sufficiunt omnia ele-
menta, & animalia, & reliquæ res. Solicitantur omnes mundi
partes, excogitantur artes condimentorum, nec tamen venter
dicit vnquam sat est. Nullus ita durus creditor, ita acerbus
exactor: omnibus enim creditoribus præterquam ventri potest
satisfieri lege Clem. Al. Vbi ait etiam de guloso, non habere
nisi buccam & ventrem & maxillas. Et D. Paulus ventrem di-
cit esse Deum gulosorum, cum omnia referant ad has delicias.
Clim. ait, Dæmonem aliquando insidere nostro stomacho, &
facere vt nunquam videatur expleri ac satiari. Tertio. Reddit
hoc vitium hominem rerum spiritualium incapacem & animum
hebetem, quod ostendit Clem. ex Platone vbi multa habet
contra hoc vitium. Merito possumus gulosum comparare ciui-
tati obsessæ, vbi magna fit perturbatio, hostibus in eam ingre-
dientibus, ita in animam vino & crapula ingrediente. Quarto.
Ex hoc vitio proximè nascitur luxuriæ libido teste Bas. Hiero.
Climacus ait, post cibum dicit inimicus: Apprehende illum;
occupa, ac disturba, nam ventre repleto, in eo eiiciens non
multum laborabis. Plane vt columna innititur in sua basi sic li-
bidinis vitium in satietate quiescit. Quinto. Ex eadem gula
tanquam matre pessima, filiæ nascuntur, quas supra euumera-
uimus ex Greg. Sexto. Ex eadem adhuc multa alia vitia pulu-
lant. Bas. vt enim fons aquæ si in plures fit riuulos dissectus vi-
cina

Lib. 5.
Mor. c. 13.
Gula primo
expugnanda.

Lib. 5. c. 13
14. & 20.

Gula insatia-
bilis.

Li. 2. Pad.
c. 1.

Philipp. 3.

Ex Gula
Luxuria na-
scitur.

Basil. l. de
Virg.

Hier. l. 2.
cõtra Iouin-

Epist. ad
furiam,

et Eustoch.
Cli. Gradu

14.
Gulæ effectus

Bas. Serm.
de Abdi-

cat. reru.